

עיתוי המלחמה

א. הנה העיתוי של המלחמה הזאת טעון ביאור, שהרי אין לנו יום של קירבה בשנה כמו שמחת תורה, עליו נאמר "הביאני המלך חדריו", שהוא כדוגמת חדר ייחוד, ובו נשלמו כל ארבעת הדינים של השנה (דין תבואה בפסח, פירות האילן בשבועות, דין ראש השנה, ודין המים בהו"ר), וכולו שמחה וחג ריקודים ושירים יחד עם הי"ת בתכלית הריצוי שתתכן, והיית אך שמח, ואיך יתכן שיתרחש בו דין ופורענות שלא זכור עידן ועידנים.

ונציג כאן מחשבה אחת על מנת שיועיל לנו להתחזק שלא יאמר ח"ו הקב"ה - "לשוא הכתי את בניכם, מוסר לא לקחו..." דהנה ידועים דברי חז"ל שכל עניינו של שמיני עצרת ושמחת תורה הוא משום ששמחנו עם הקב"ה בכל משך חג הסוכות עד שאומר לנו הקב"ה קשה עלי פרידתכם וכמו שהביא רש"י בפרשת המועדות (אמור כג, לו) "עצרת הוא" - עצרתי אתכם אצלי כמלך שזימן את בניו לסעודה לכך וכך ימים, כיון שהגיע זמנן להפטר אמר בני בבקשה מכם, עכבו עמי עוד יום אחד, קשה עלי פרידתכם. וכבר מקשים מה יעזור עוד יום אחד, הרי בסופו של דבר גם יום זה יסתיים וילכו, וביאר בזה הגר"ד פינקוס זצוק"ל שהיום הזה הוא יום של דביקות מוחלטת וע"י דביקות זו נשארים עם הקב"ה לעולם, משל לזוג שנפגשו שוב ושוב, ולבסוף בפגישה האחרונה נתן לה טבעת ונישאו לעולם.

ב. והנה לב יודע מרת נפשו, שתיכף אחרי שמח"ת, בדרך כלל חוזרים להרגלים, ובפרט שיש מיד שבוע בין הזמנים ריק מחיובים וסדרים, וכ"ש בני הישיבות ניזוקים מכך ברוחניותם, ובא הקב"ה בשנה זו ומתחנן אלינו שלא נעזבנו!! קשה עלי פרידתכם!! כי הוא כביכול רוצה בקשר עימנו שנשאר דבוקים בו, שנשאר לתמיד עם התפילות האדירות של ימים נוראים, ועם הרגשת הקירבת ה', והקבלות והחיזוקים וסדרי התשובה שאחזנו כל הנ"א יום הללו, ואמנם איננו יכולים להשיג כבשיה דרחמנא למה הוא ביקש זאת דוקא בצורה קשה זו, אבל זה מה שתבע מאיתנו, שלא נחדול להתחזק ולהתרומם ולהתעלות.

והדבר מוכח מתוכו, שהרי הרשעים הללו כבר חדשים עלה ברעיונם תכנית זדונית ואיומה זו, ומן הסתם דחו אותנו מעת לעת, ונחשוב לרגע מה היה קורה אילו זה היה מתרחש ביו"ט ראשון של סוכות, שאז כולם הרבה יותר חשופים כששוהים בסוכות, הרי אז היה נהרס עד היסוד כל שמחת חג הסוכות ושמחת תורה, ורואים איך שהקב"ה חביב עליו עד לאחת כל העבודה העצומה של כלל ישראל, בהלל השלם מידי יום עם

נענועי הלולב בציבור ובכנופיה, והעליה לכותל המערבי ברוב עם, ובכפל ברכת כהנים שהיה השנה, וכל המשמר של הו"ר, והריקודים העצומים של שמחת תורה, וברוב קהילות הקודש המשיכו בכל סדר העבודה כמידי שנה, ואפילו ביום עשו את ההקפות כרגיל (הן משום שזהו חובת היום, כפי שאמר מרן רה"י הגאון רבי משה הלל הירש שליט"א שצריך ללמוד ממה שתיקנו חז"ל דין האמת ביחד עם טוב והמיטיב, וכך כאן עם דין האמת, יש להראות את הטובה העצומה שיש לנו להקב"ה על שזכינו לסיים את התורה שוב, והן משום שעדיין לא קלטו את ההיקף הנורא של הטרגדיה), ומאידך כבר נתפרסם אצל רבים שישנו אסון, וכך התעוררו לזעוק אל המלך ביום הכי מסוגל בשנה.

ג. וכבר התעוררו כולם בנס ופלא, אשר ארע לבני הקהילה הקדו' דאופקים, שכולם המשיכו את סדר ההקפות כמידי שנה ברוב עם והמון חוגג, בנעריהם ובזקיניהם, למרות שהביהכ"ס 10 דק' מלב האירועים, ולא שמעו את האזעקות, וגם אף תושב לא יכל לצאת אליהם עקב ההוראות של פיקוד העורף, וראו בחוש איך שע"י ה"חבוקה ודבוקה בך" ניצלים מכל אויב וצרה. (וכך ארע לעוד שני ישובים דתיים בסביבה שפסחו עליהם הצוררים, ולישיבות תפרח והדרום ששהו בהם עם רב כנודע).

והרי כשיורד גשמים בחג הסוכות מביאים כולם את הגמ' שאומרת משל לעבד שבא למזוג כוס לרבו, ורבו שפך לו קיטון על פניו, אבל כאשר לא יורד גשם שוכחים לציין שזה אומר שהקב"ה קיבל מאיתנו את המזיגה של הדינים, ובפרט השנה ראו בחוש איך שהיו הרבה ימים טפטופים, אבל לא היה מניעה של המצוה (זולת פעם אחת בערי המרכז, אבל ברוב שכונות ירושלים לא נתבטלה המצוה אפי' פעם אחת), והראה לנו בזה ה' כמה חביב עליו כל סדר עבודתינו, וקיבל את הריצוי באהבה.

ובאמת כולנו משתוקקים שכבר יבא משיח ויגאלנו, אך לא לוקחים בחשבון שכשיבא משיח נצטרך להיות כל הזמן בשיא הדביקות, או של ראש השנה, או של נעילה, או של שמח"ת, ואמרנו את זה י"ג פעמים בתפילות ר"ה ויו"כ בג' פעמים ובכך, שמבואר שם שיש שיהיו בדרגת יראה דר"ה, והוא ה"ובכן תן פחדך ואימתך", ויש שיהיו בדרגת נעילת יו"כ, והוא ה"ובכן תן כבוד לעמך" כדרשו חז"ל לקדוש ה' מכובד על יו"כ, ויש שכפי הדביקות של שמח"ת והוא ה"ובכן צדיקים יראו וישמחו", וא"כ זהו שהרעים ה' בקולו עלינו, שקשה עליו הפרידה מאתנו ורצונו שנשאר עם הדביקות של ר"ה יו"כ ושמח"ת כל אחד לפום דרגה דיליה, כי הולכים אנו וקרבים אל שני ימות המשיח.

הנצחון במלחמה

א. אנו עומדים נפחדים ונרעשים מפני הבאות, כאשר בכל רגע עלולה להתפתח מלחמה עולמית, שאחריתה מי ישרונו, ויש שעסוקים בפינוי מקלטים, ומרחבים מוגנים, או ברכישת מוצרי יסוד וקופסאות שימורים כדי להיות ערוכים לשהייה ממושכת ה'שמרנו ויצילנו. אבל למעשה כאן הזמן להתעורר בהתחזקות באמונה בהי"ת, להבין עד כמה אנו רק בידיו יתב'.

ובאמת התרגלנו להחליף את הבטחון בה', בשר הבטחון או בכוחות הבטחון, אבל הנה הראנו ה' שאין לנו על מי לסמוך רק עליו יתב', ואם ה' לא ישמור שוא שקד שומר, והוא מהלך עת הגאולה שנאמר "כי יראה כי אזלת יד ואפס עצור ועזוב", וכ"כ רש"י (סנהדרין צח,א): "וככלות נפץ יד עם קדש"- כשתכלה תקומתם וחוזק ידיהם שהיתה נפוצה אילך ואילך גבורה ותועלת לפשוט אנה ואנה, ואחר שתכלה גבורתם שיהיו שפלים למאד. והיינו שכתוב כי אראה כי אזלת יד ואפס עצור עזוב, "תכלינה"- אלו הצרות ויבא משיח, כדאמר' כי אזלת יד. וכאן התגלתה במלא עוצמתה אזלת היד של כל כוחות הבטחון כדי שנדע נאמנה ש"לא בחיל ולא בכוח כי אם ברוחי אמר ה'".

ב. וקראנו בו ביום שהחלה המלחמה בפר' וזאת הברכה בפס' שמתחיל החתן תורה "מעונה אלקי קדם... ויגרש מפניך אויב ויאמר השמד... אשריך ישראל מי כמוך עם נושע בה', מגן עזרך ואשר חרב גאותך... ואתה על במותימו תדרוך" ופי' הספורנו: "ויגרש מפניך אויב ויאמר השמד" והנה הוא גרש מפניך את האויב שהיה תושב הארץ ואמר לך השמד, **כי לא בחרבך ירשת ארץ** באופן שתוכל לחשוב שבסור כחך באורך הזמן או בבא חליפתו יגברו האויבים **כי אמנם הוא היה המגרשם ואיך יכנסו נגד רצונו**, עכ"ל. יש כאן יסוד נורא. שכאן בארץ הקב"ה הוא המגן, וכמו שנכנסו אליה ללא חרב, כך תמיד לא יזדקקו לחרב לגרשם, כי איך יכנס אויב נגד רצון הקב"ה.

וכן פי' בהמשך: "עם נושע בה"- **שלא תהיה תשועתך ע"י מלחמתך, אבל ה' ילחם לכם:** "מגן עזרך"- הוא שעזר אותך בזמן החורבן שלא כלית כאמרו לולי ה' שהיה לנו אזי המים שטפונו עזרנו בשם ה', "ואשר חרב גאותך"- והוא אשר יהי חרב גאותך שתרום על האומות במלחמתו עליהם, כאמרו שכבר כי באש ה' נשפט, ובחרבו את כל בשר... עכ"ל הספורנו.

ומכנים מלחמה זו בשם "חרבות ברזל", ובאמת אף שעיקר החרב של עשיו שנא' בו על חרבך תחיה, מצינו גם בישמעאל את פעולת החרב, כדאי' בפרקי דרבי אליעזר (פרק ל'): כי מפני חרבות נדדו, היה רבי ישמעאל אומר שלש מלחמות של מהומה עתידין בני ישמעאל לעשות באחרית הימים שנא' (ישעיה כא,טו) מפני חרבות נדדו, ואין חרבות אלא מלחמות, אחת ביער בערב שנא' מפני חרב נטושה, אחת בים שנאמר ומפני קשת דרוכה, ואחת בכרך גדול שהוא כבד משניהם, שנאמר ומפני כובד מלחמה, ומשם בן דוד יצמח ויראנו באבדן אלו ואלו, ומשם יבא לארץ ישראל, שנאמר מי זה בא מאדום וגו' מדוע אדום ללבושך וגו'. כי יום נקם בלבי וגו'... עכ"ל. ומבוא' שזהו עניינו של ישמעאל לעורר מלחמות של מהומה, וכדאי' שלכן נקרא שמו ישמעאל כי על ידו ישמע אל תפלתינו. (ופס' "ברך הוי"ה וישמרך" עה"כ עולה חרבות ברזל, כן יה"ר).

ג. וכל יהודי מוקף באין סוף חסד ורחמים של הקב"ה בכל עת ובכל מצב, ואפי' בעת תופת של הריגה אומר דוד: "גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי" וזהו כל המסר של שיר של פגעים (מזמור צא) שיכול להיות מצב של: "יפול מצידך אלף ורבבה מימינך אלך לא יגש" וממילא יכול להיות שעפים טילים מכל עבר, ומי שלא צריך להפגע ודאי לא יפגע. ומבואר בריקנאטי בפרשה, שגם הנחש לא נושך אלא ע"פ ציוי ה' שנאמר "אם ישוך הנחש בלא לחש" שלוחשים לו משמים היכן לנשוך, וממילא כל הכוח של ישמעאל לפעול הוא רק היכן שניתנת הוראה משמים (ועי' בזה בעמוס כל פרק ו' ואכמ"ל).

ובעת הזאת תפקדינו להיות עמלים בתורה בכל כוח ועוז, וניקח פרופורציה מספרית, על כמה כל חייל בצבא מגן, ועל כמה לומד תורה מגן, כי בעת גיוס מלא יש כחצי מיליון חיילים, וביחס של כשמונה מיליון יהודים בארץ, יוצא שכל חייל מגן על שש עשרה יהודים, אבל על חברותא אחת כתוב בפרדר"א עהפ"ס שנא' בשירת דבורה "מגן אם יראה ורומח בארבעים אלף מישראל" מכאן ב' ת"ח שיושבים ועמלים בתורה מגינים על ארבעים אלף מישראל שאינם צריכים למגן ולרומח להנצל מאויביהם, (הובא גם בבעה"ט ריש דברים, ומרן הגריא"ל היה רגיל להראות זאת), הרי שלומדי תורה מגינים ביותר מפי אלף, באופן שבכלל לא צריך כפת ברזל, והטילים נופלים מאליהם בשטחים פתוחים או בים. אכן הדברים מרגשים וגם מחייבים.

החיזוקים במלחמה

א. עלינו להתבונן בחיזוקים שראוי להתחזק בעת הזאת, והדבר הראשון הוא תפלה, כדאי' בפרקי דרבי אליעזר (פל"ב):
 וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ יְשַׁמְעָאֵל, שְׁעֵתִיד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשַׁמְעַ
 בְּקוֹל נְאֻקַּת הָעַם, מִמָּה שְׁעֵתִידִין בְּנֵי יְשַׁמְעָאֵל לְעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ
 בְּאֶחָרִית הַיָּמִים, לְפִיכָּה נִקְרָא שְׁמוֹ יְשַׁמְעָאֵל, שְׁנֶאֱמַר (תהלים
 נה, כ) "יְשַׁמְעֵ אֵל יְיָעֲנֵם", ואם זהו כל מהות השם שלו, א"כ זהו
 חובתינו בעת הזאת, אל מול כל מעשה הזוועה הבלתי נתפסים
 ולנוכח האכזריות החייתית בשפל המדריגה, לעמוד ולבקש
 רחמים על עמינו, ולהתפלל להקב"ה הן בכל חלקי התפלה, עד
 שתיהיה כל תפלה כמו נעילה מעומקא דילבא וברתיחת הלב.
 וכן בארגון תפילות רבים, או אמירת תהילים ובקשות פרטיות.

ובפרט על אודות מצב השבויים שמי יכול לתפוס את גודל
 שפלותם, וכל רגע שהם בידי אכזרים מטורפים עוברים שבעה
 מדורי גיהנם, אך יש פיוט בשב"ק ברוך ה' יום יום (שכבר הובא
 במחזור ויטרי, קצד) וכתוב שם פיסקא: "ויתנם לרחמים לפני
 שובימו, כי לא יטוש ה' את עמו בעבור הגדול שמו", כלומר,
 שיש מושג שהקב"ה מעורר רחמים בלבבות האטומים של
 הרוצחים האכזריים הללו, והנה בכוח פינו לגלגל להם רחמים.

ב. החיזוק השני הוא בענין שבת קודשינו, כי הנה בשנה זו
 ראש השנה חל בשבת, וכולם הביאו את דברי הערוך לנר
 שבשנה כזאת יש סכנה גדולה, והכל תלוי בשמירת השבת,
 ובוודאי שהדבר הזה עומד תלוי כל הזמן בכוח השבת, דאם אנו
 שומרים על השבת, אזי יוצא שלפי דרגתנו לא היינו אמורים
 לתקוע, אבל אם מתרפים ח"ו בשמירת השבת חוזרת הטענה
 למה לא תקענו, ולכן יועיל עדיין להתחזק בשמירת השבת.

ויש מי שצריך להתחזק בהלכות השבת, והוא ע"י העיסוק
 בהלכות וידיעת הדינים לפרטיהם כמש"כ המשנ"ב בהקדמתו.
 אבל עיקר החיזוק שנדרש הוא בהתעצמות בלימוד התורה
 בשבתות, ובפרט עתה כשמגיעים לילות השבת קודש קדשים
 עלינו להתחזק בדברי הבן איש חי, ששעה בשבת שווה אלף
 שעות ביום חול, ולקדש גם את לילות השבת בעמל התורה,
 וכבר כמה בתי מדרשות התעוררו לייסד סדרי לימוד חזקים,
 ומי יודע איזה ישועות הדבר הזה יכול לגלגל אלינו במצבינו.

ג. החיזוק השלישי בענין המדיה, שבפרט עתה מתרופפים
 בגדרים שכביכול עקב המצב מותר וצריך לדעת וכו', והנה אנו

רואים איך שכל ההשתדלות שבעולם שעשו בגדר המערכת
 שסבבה את עזה (שאומרים שהשקיעו בזה ארבע מיליארד),
 ועם כל התחכום התקשורתי הצבאי, וחדרי ממ"ד בבתים, שום
 דבר לא הועיל מול דין שמים, א"כ מזה נוכל להסיק שכל
 הצלחה בחיים תלויה אך ורק בשיעור הסיעתא שמושפעת
 עלינו משמים, וא"כ ככל שנקדש את בתינו ונרבה ברצונו יתב'
 כך יותר נזכה בשמירה והגנה, כי רק ה' שומר עמו ישראל לעד,
 ודרגת השמירה תלויה בחיבור אליו, וכי יראה ערות דבר ושב...

ד. החיזוק הרביעי בבטחון בה', שהנה הרמב"ן אומר בסוף
 פרשת בא שאין לנו חלק בתורת משה עד שנאמין שכל דברינו
 ומקרינו אין בהם שום טבע ומנהגו של עולם, רק הכל בגזירת
 עליון בין ברבים ובין ביחיד, זאת אומרת שכל פרט הכי קטן
 שמתרחש אצל יהודי הוא למעלה מן הטבע, ויהודי אינו נמצא
 תחת שום חוקתיות, וממילא כל מה שמשמיעים בתקשורת
 כל מיני תיאוריות והפחדות וחששות, הכל בדרכי טבע ומנהגו
 של עולם, שאם מרגיזים מדינה פלונית היא יכולה להתרגז
 ולנקום, ואם עושים טקטיקה צבאית זו או אחרת מצליחים,
 אך באמת אנו עם שמיימי, עם עליון, ומי שלא מאמין בזה הוא
 אפיקורס שאין לו חלק בתורת משה, וזה חייב להשליך על כל
 ההולך ילך שלנו, וחייב לנסוך בנו שלווה ורוגע נפלאים, שהנה
 אנו על קרקע יציבה ובטוחה, כי בורא העולם איתנו בכל מצב.

ה. והחיזוק החמישי והכי חשוב הוא בלימוד התורה, ויש
 בזה בלי גבול דרגות של שקיעות וריכוז העיון, ואין לתאר ואין
 לשער את החילוקים שיש בין כל דרגת שקיעות, ובמידת גודל
 קבלת התורה של כל אחד, והאחריות ללמוד את כל חלקי תורה
 לאורך ולרוחב, בהלכה אגדה, ובפשט רמז דרש סוד, ורק נביא
 דבר מופלא שהראה מו"ר ראש הישיבה הגאון רבי גרשון כהן
 שליט"א בדברי התנא דבי אליהו זוטא (פי"ד): "...שאינ ישראל
 נגאלין לא מתוך הצער ולא מתוך השעבוד, לא מתוך הטילטול
 ולא מתוך הטירוף ולא מתוך הדחק, לא מתוך שאין להם
 מזונות, אלא מתוך עשרה בני אדם שהן יושבין זה אצל זה,
 ויהיה כל אחד מהם קורא ושונה עם חברו, וקולם נשמע..."
 עכ"ל. גילה לנו כאן אלינו הנביא שלא יסורי הגלות, ולא דחק
 פרנסה, ולא התפרעויות של ערבים או המלחמות איתם יביאו
 לנו את המשיח, אלא כולל אחד רציני שיש שם ריתחא
 דאורייתא ולומדים בקול ובחשק, ולא דוקא ישיבת "מיר"
 המעטירה, אלא גם כולל של עשרה אברכים בלבד, הרי זה
 סיבה מספיקה להביא לנו את משיח צדקינו במהרה בימינו.